

גידול ירקות במרפסת

אפשר לגדל ירקות בבית גם בלי לצאת ממנו, מספיק שיש מרפסת או אדן חלון עם שמש מלאה. לצורך הכנת השתילים, נשתמש בירקות, בשורשים, בקטניות ובתבלינים שיש לנו בבית החל בשלב הפרדת הזרעים וייבושם ועד קטיפת הירקות

מה צריך כדי להנביט?

- כל כלי או מכל עם פתח ניקוז בתחתיתו, אם אין, אפשר להשתמש בכוסיות פלסטיק או בקבוקי שתייה חתוכים לחצי וליצור בהם פתח ניקוז.
- תערובת שתילה קלה.

רשימת ירקות, קטניות ושורשים המתאימים לגידול במרפסת בעונה זו

עגבניות (רצוי שרי), כל סוגי הפלפל, בטטה, שעועית תאילנדית, לוביה, חומום, עדשים, שורש גינג'ר ושורש כורכום.

איך מתחילים?

את הזרע זורעים בעומק כפול מגודלו, כלומר, אם גודל הזרע הוא ס"מ זורעים אותו בעומק שני ס"מ.

עגבניות

העגבניה היא מלכת הסלט וקלה לגידול. האביב הוא העונה המושלמת לזרוע עגבניות. אפשר להשתמש בעגבניה בשלה מאד או אפילו רקובה (רצוי שרי).
סחטו את מיץ העגבניה לתוך מסננת, שטפו היטב את הזרעים והניחו לייבוש בשמש או במקום חמים ומואר לכמה ימים. כשהזרעים יבשים, זרעו זרע אחד בכל מכל הנבטה, רססו מים בעדינות עד להרטבה מלאה של תערובת השתילה, שימו במקום מוגן, חמים ומואר וזהו, עכשיו ממתינים.
חשוב לשמור על קרקע לחה, אך לא מוצפת, כדי למנוע את ריקבון הזרע. אחרי כמה ימים יתחילו לצוץ נבטים קטנים, כשיגיעו לגובה של בערך 5-7 ס"מ אפשר להעביר אותם לעציץ, לאדנית או למכל מנוקז אחר בנפח של לפחות 10-15 ליטר, ולשמור על לחות הקרקע.

פלפלים

אפשר להשתמש בכל סוגי הפלפל: חריף, גמבה, ירוק וכו'. בדרך כלל אנחנו נוהגים לזרוק את זרעי הפלפל אחרי השימוש בירק עצמו, הפעם נשתמש בהם כדי לגדל פלפלים.
מפרידים את הזרעים ומניחים לייבוש בשמש או במקום מואר ויבש, כשהזרעים יבשים חוזרים על אותן ההנחיות כמו העגבניה, הפלפל הוא צמח חסון ונובט בקלות.

בטטה

בוחרים בטטה ושוטפים אותה היטב, את הבטטה מניחים בכוס מים כך שחצי ממנה לפחות יהיה מכוסה, לאחר כמה ימים יתחילו לצאת שורשים קטנים. וזה הזמן להעביר אותה למכל בנפח של 15 ליטר לפחות, שיהפוך לביתה הקבוע.

שעועיות למיניהן

לצורך גידול הצמח נשתמש בשעועית יבשה ולא מבושלת. את השעועית אפשר לזרוע היישר בתוך המכל הקבוע בעומק כפול מגודלה, השעועית היא קטנייה שנובטת וגדלה מהר וזקוקה למכל של לפחות 10-15 ליטר כדי לתת תנובה מלאה.

חומום ועדשים

מניחים את הקטניות על מצע צמר גפן לח או מגבות נייר לחות על צלחת למספר ימים, חשוב לשמור על לחות המצע אך להימנע מהשקיית יתר. כשהנבטים מגיעים לגובה של 4-5 ס"מ אפשר להעביר אותן לעציץ קבוע בנפח של 7-10 ליטר לפחות.

שורשים

גינג'ר

הצמח לא דורש טיפול רב ואוהב שמש חלקית או מלאה, מומלץ לבחור גינג'ר בעל יציאות של מספר עיניים. יש להשרות את שורש הגינג'ר בכלי עם מים חמים ללילה שלם, בחרו במכל רחב וגבוה שיוכל להכיל את שורשי הצמח הגדלים בצורה אנכית ולמלא באדמה. את שורש הגינג'ר נשתול כשהעיניים כלפי מעלה בעומק של 2 ס"מ לפחות ונשקה עד להרטבה מלאה.

כורכום

את שורש הכורכום נחתוך כך שבכל חתיכה יהיו מספר ניצנים, את החתיכות נניח באדמה בעומק של 5 ס"מ לפחות. כשהניצנים פונים כלפי מעלה ואז נשקה עד להרטבה מלאה.

צמחי תבלין

את רוב צמחי התבלין אפשר לייחר בקלות ולייצר שתילים חדשים שלא מזרעים. לצורך הגידול נשתמש במה שיש לנו בבית: בזיליקום, נענע, טרגון, רוזמרין וכו'.

אז איך מייחרים?

נחתוך גבעול באורך של כ-10-15 ס"מ עם שלושה ארבעה מפרקים לפחות (מפרק הוא החלק שהעלים יוצאים ממנו), מורידים את כל העלים ומשאירים רק שניים שלושה עלים עליונים צעירים, טומנים בעציץ כשמפרק הראשון נמצא בתוך האדמה ומשקים. כדאי לשמור על הייחור הצעיר במקום מוגן ומוצל עד לבלבוב מחדש.

צ'יה, שומשום וכוסברה

אפשר לגדל מזרעים שנמכרים בחנויות תבלינים לפי משקל ויש לנו בבית, חשוב להשתמש רק בזרעים שלמים, לא קלויים ולא טחונים. את הזרעים נזרע ישר בתוך עציץ במרחק של 10 ס"מ אחד מהשני ולהשקות בעדינות.
הכוסברה יכולה לגדול בקיץ בתנאי חצי צל-צל, כלומר כשעתיים שלוש של שמש בוקר.

כמה כללים חשובים להצלחה

שתילה נכונה

כשאנחנו מעבירים את השתילים הרכים ממכלי ההנבטה לעציץ הקבוע שלהם, להקפיד שהעציץ יהיה מלא בתערובת שתילה ולשתול בעדינות כשכל גוש השורשים מכוסה, אחרי השתילה נשקה את הצמח הצעיר בנדיבות.
בכל מכל נשתול שתיל אחד, את זרעי התבלין נפזר בכמות של שניים שלושה זרעים בכל מכל.
בשתילה באדנית יש לשמור על מרווחים של לפחות 40 ס"מ בין השתילים.

השקייה

השקייה נכונה היא המפתח להצלחה, מומלץ לשמור על השקייה סדירה, להימנע מהשקיית יתר ולשמור על הקרקע לחה וקפיצית אך לא ספוגה במים.

שמש

כל צמחי הקיץ שברשימה זקוקים לשמש מלאה כדי לשגשג, כלומר 5-7 שעות שמש (למעט הכוסברה).

דישון

ירקות עונתיים זקוקים למקסימום תנאים במינימום זמן, דישון מדי פעם חשוב (אך לא הכרחי) לשגשוג הצמח ותנובת הירקות, מומלץ להשתמש בקומפוסט שאותו נערבב עם תערובת השתילה.

